

Børne Blad

WALDOX

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 34.

24de august 1890.

16de aarg.

Anna hos bedstemor i haven.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstid. I pakker til en adresse paa over 5 ekspr. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspr. for 35 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Ridgeway, Iowa.

En moders fortælling.

(Slutning.)

g dagene gik. Den lille nødstilling, som madam Olsen i bedre tider havde lagt til side, var opbrugt, og hun maatte igjen gaa ud at vaske og stryge. Jakobs seng blev flyttet hen til vinduet: hver morgen puslede moderen om ham og stillede alt, hvad han behøvede, saaledes, at han kunde naa det. Saa gik hun, og Jakob laa alene. Han pleiede at se paa solstraaerne, som spillede paa væggen, og at lytte efter, hvad som foregik paa gaden, og ofte, naar han kunde høre legende børns muntre stemmer, kom der taarer i hans øine, og han spurgte sig selv, om han aldrig, aldrig mere skulde kunne løbe og more sig som andre gutter. Men naar hans mor kom hjem, træt efter dagens arbejde, smilede han hjærlig til hende, og smilet lyfte op i det blege ansigt, saa at moderen ofte syntes, at hendes elskede gut saa glad og tilfreds ud — hun vidste ikke, hvor tung tiden havde været for ham i hendes fraværelse.

En morgen, da hun som sedvanlig stillede et bord hen foran sengen, bad Jakob hende om at skaffe ham nogle træklodser fra snedkeren, som boede der i huset, og en foldekniv. „Den ligger vist i lommen paa den trøje, jeg havde paa, da jeg blev hjørt over“, sagde han. „Det er saa ensomt, naar du er borte, mor; jeg maa se, om jeg ikke kan finde paa lidt at bestille.“

Han sit, hvad han ønskede, og om aften

nen viste han sin mor et pibeheved, som han havde lavet. Det var udskaaet med blade, og om arbeidet end ikke var synderlig fint, havde det oplivet gutten; han havde følt sig lykkelig, medens han arbejdede, og fra nu af blev træklodser og kniv altid lagt hen til ham, før moderen gik ud.

En aften blev mor og søn overraskede ved et besøg af hr. Brun, eieren af den boghandel, hvor Jakob havde tjent.

Det var en ældre mand med et godt og venligt udtryk i sit kloge ansigt. Han havde været bortreist, da Jakob kom tilskade, og var først nylig kommen tilbage. Han satte sig ved sengen og spurgte deltagende til den syge. „Det gjorde mig saa ondt at høre om Deres søns ulykke, madam Olsen. Vi holdt alle saa meget af ham, han har altid været en god, flink og paalidelig gut, og vi vil gjerne gjøre noget for ham og for Dem. De kan foreløbig møde i bogladen hver lørdag og hente den ugeløn, som Jakob fortjente, medens han var rask; siden finder vi vel paa raad. Men, min gut, hvorledes faar du tiden til at gaa?“

„I den sidste tid har jeg moret mig med at skjære nogle smaating ud med min kniv. Og saa har jeg forsøgt paa at lave en model til et lidet maskineri. De ved maasse, at min farbror har en mølle, og det har altid moret mig at se paa mølleverket.“

Hr. Brun stod op og saa paa pibehevederne. Derpaa undersøgte han opmærksomt den lille model, men han sagde ikke et ord.

Jakob saa lidt nedslaaet ud. „Jeg vidste nok, at det ikke duede, hr. Brun, det er vist ikke værd at se paa.“

Boghandleren satte modellen fra sig. „Hør, min gut, har du lært noget af tegning eller geometri?“

„Nei, aldrig.“

„Men hvis jeg nu sendte dig nogle bøger om den slags ting, tror du saa, at du kunde lære noget af dem?“

Jakobs øine straaede: „Na, tusend tak,

det har jeg netop ønsket mig. Jeg haaber, at jeg nok kan forstaa noget af dem."

"Og hvis du ikke har anden brug for dine pipehoveder, vil jeg kjøbe dem af dig. De ere nydelige, rigtig nydelige, især naar man betænker, at du har staaet dem uden hjælp eller anbijsning."

Jakob blev ganske rød i hovedet af glæde. "Behold dem blot, hr. Brun! Det er rigtig venligt af Dem at bryde Dem om det tøjeri; men det er ikke værd at give penge for."

"Na snak! din mor kan nok bruge lidt penge, og jeg kan da ikke gaa bort med noget, som har kostet mange dages arbejde, uden at betale det. Det er ikke mere end billigt, vel?"

Boghandleren fik sin vilje: madam Olsen fik pengene, og Jakob læste og studerede de bøger, som blev sendte til ham. Hr. Brun besøgte ham undertiden om aftenen; han talte med ham om, hvad han havde læst, og da han undredest og glædede sig over guttens sikre blik og hurtige opfattelse, sendte han ham en lærer i geometri og massintegning. Og saa bøger til underholdning og adspredelse, reisebeskrivelser og digterverker sendtes til den syge fra hans kjærlige ven.

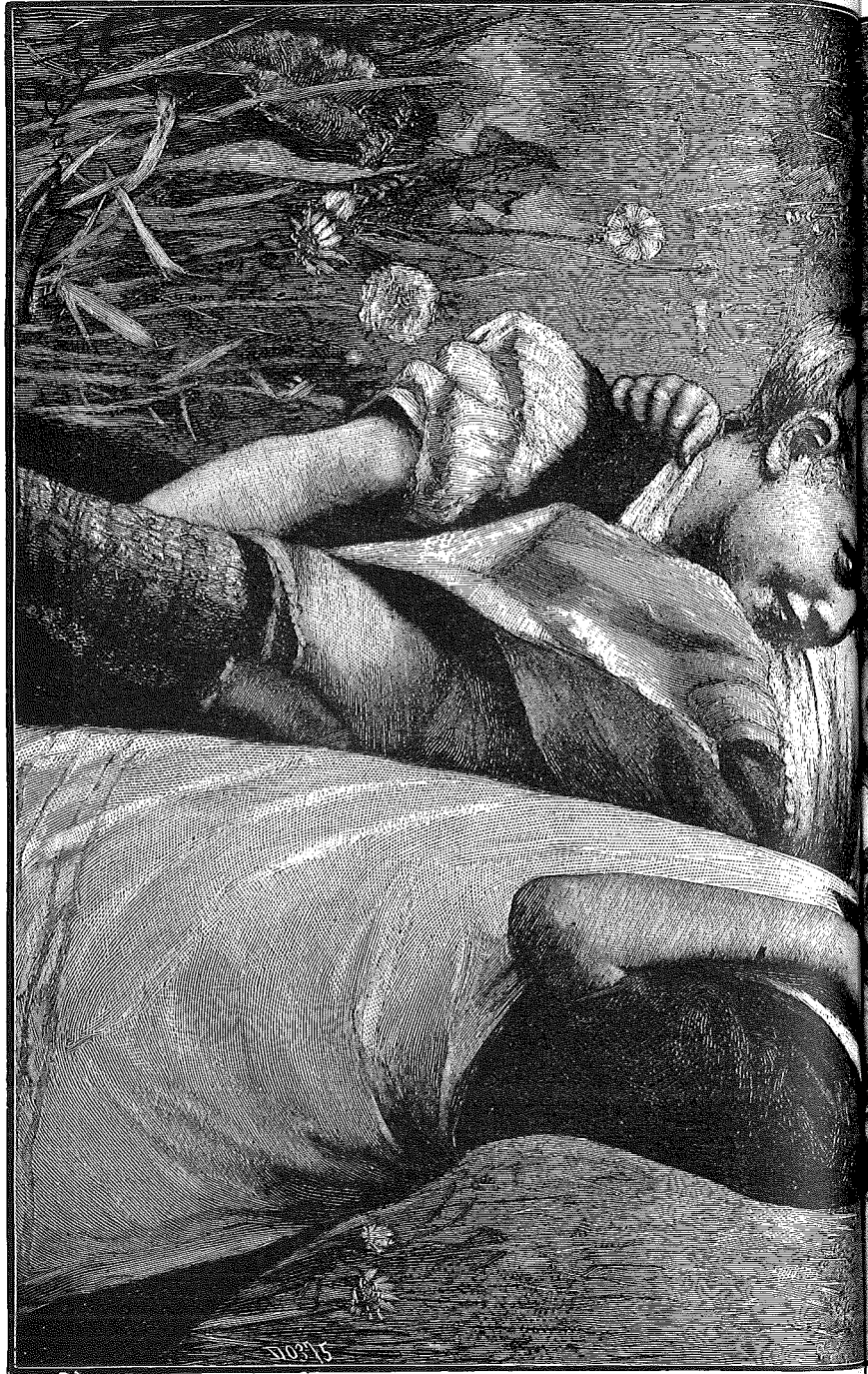
Jakob var næsten lykkelig. Det var, som om en hel ny verden aabnede sig for ham, og hans aand modnedes og udvikledes med forbausende hurtighed. Saa længe han var visergut i bøghandelen, havde han ikke haft synderlig adgang til at læse dens bøger, og naar han var færdig med sin dags gjerning, faldt det ham heller ikke ind at ofre ret meget af sin korte fritid paa at læse; nu var bøgerne blevne hans bedste venner, og han fandt ikke længere sin sygefeng ensom og sørgelig, naar han kunde ty til det selskab, som var ham det kjæreste. Under sin lærers, hr. Hansens vejledning gjorde han hurtige fremfærd og forbausede ikke sjelden den ældre mand ved den skarpsindighed og det geniale blik, hvormed han løste de opgaver, som stillede ham.

"Har du hørt, at der er udsat en præmie for en forbedring i møllemaskineriet?" spurgte hr. Hansen en dag efter endt undervisning. "Der er en del mølleiere, som har udsat en belønning af 500 dollars for den bedste plan til en hensigtsmæssigere indretning af drivhjulet. Kunde du ikke have lyst til at prøve paa at vinde den?"

Jakob svarede ikke straks, men han blev meget rød, og hans øine lyst. Han bad hr. Hansen om at staa ham opgaven at se, og da han havde faaet den, begyndte han at tænke og at tegne. Han arbejdede ibrig og ihærdig med pen og papir, med kniv og træ; han grublede tidlig og silde, ofte mente han at have grebet den tanke, som foresvævede ham, medens han til andre tider var nær ved at tabe modet og tro, at han aldrig vilde naa sit maal. Men gennem arbejde og udholdenhed, gennem haab og tvil blev dog hans tanke bestandig klarere, og tilsidst brød det som et lysglimt frem for ham — saaledes, ja, saaledes maatte bevægelsen kunne gjøres lettere, sikrere og hurtigere.

Hans arbejde blev indsendt med tegninger og modeller, og der hengik nu 3 uger i ængstelig forventning. Endelig kom der en dag et stort brev med et stort, stort segl; det indeholdt den efterretning, at Jakob Olsens plan var antagen, og at de 500 dollars vilde blive udbetalt, saa snart han ønskede det. Jakob læste brevet for sin mor; men jeg tror næsten, at hans stemme rystede lidt, og da hans mor kysede ham, slog han armen om hendes hals og hviskede: "Mor, jeg er dog ikke saa bedrøbet over, at jeg kom tilskade." . . .

"Men du begynder nok at blive træt, Wilhelm, og jeg vil derfor blot slutte min historie med at fortælle dig, at Jakob dog ikke vedblev at være lam hele sit liv. Efterhaanden blev hans ryg igjen sterkere, han kunde staa paa benene og gaa lidt omkring, og efter et par aars forløb var han nogen-

Seu søsterhænder.

lunde helbredet, sjønt han aldrig blev nogen sterk eller kraftig mand. Paa grund af den dygtighed, han mere og mere erhvervede sig, blev han antagen som medarbeider i et maskinverfsted, hvor han snart kom til at indtage en fremragende plads, og da han døde, var han chef for det store firma Olsen & King, som du maasse nok kjender."

"Men mo'er, er det da om bedstefar, du har fortalt mig alt dette? Er det virkelig sandt altfammen?"

"Ja, Wilhelm, det er sandt altfammen. Og naar du en anden gang har lyst til at blive hidsig og utaalmodig, fordi du ikke straks kan faa et ønske opfyldt, saa tænt paa, hvor længe bedstefar maatte ligge stille i sin seng, og hvor ulykkelig han vilde have følt sig, hvis han ikke havde været taalmodig."

(Nord. ill. Børneblad.)

Den høilandske soldat.

Gud er vor tillid og styrke,
en hjælp i angester, prøvet
tilfulde. Sal. 46, 2.

Under krigen mellem Englænderne og Amerikanerne i slutningen af forrige aarhundrede var der en soldat fra de stotfste høilande i den britiske arme, som man hver aften saa liste sig ind i stoven udenfor forpostlinien, som om han havde noget der at tage vare. De amerikanske forposter laa tæt ved den britiske arme, og da de var skjulte i stoven, vidste man ikke rigtig bested om, hvor de var. Det hele saa derfor saa mistænkeligt ud, at høilænderen blev anklaget for forræderi, da man mente, han stod i forbindelse med fienden. En engelsk officer var for nylig bleven hængt som amerikansk spion, og man var aldeles ikke tilbøielig til at gaa lemfældig frem mod dem, man mistænkte for at være forrædere.

Høilænderen blev ført frem for obersten,

og vidnerne afslagde sin beretning om ham.

"Hvad har du at sige til dit forsvar?" spurgte obersten i en barsk tone.

"Kun det, at jeg var gaaet bort for at faa ro til at bede, da mine kamerater greb mig", svarede han.

"Bleier du at bede?" var det næste spørgsmål.

"Ja, hr. oberst", lød det tillidsfulde svar.

"Saa bed nu, du har aldrig i dit liv trængt mere til det." Officieren tog sit ur op. I den faste overbevisning, at han kun havde nogle faa minutter tilbage at leve i, knælede soldaten ned og bad varmt og indtrængende med en saadan kjærlighed, tro og fuld fortrøstning til sin himmelske fader, at ingen kunde tvile om, at han var en af herrens venner.

Baade de omstaaende soldater og obersten blev grebne af ærefrygt og forbauselse.

"Gaa", sagde obersten, "du har talt sandhed; hvis du ikke ofte havde været til øvelse, kunde du ikke staa dig saa godt ved rebuen."

Et godt husraad.

En gammel fornem herre var saa plaget af gnavent og daarligt humør, at ingen ret længe kunde holde ud at være hos ham. Til sidst forlod alle hans tjenestefolk ham, uagtet han gav dem høi løn og ofte forsøgte at udslette de haarde ord ved store pengegaver. Saa gik han da en dag ærgerrig hen til sin nabo for at faa et godt raad, om hvad han nu skulde gjøre. "Na", sagde denne, "De skal blot smøre Dem lidt med olje." "Hvad behager, olje?" "Ja, netop", svarede naboen, "hør nu blot efter: Jeg havde engang en dør, som knirkede afstjellig, saa ingen ret gjerne gad gaa ud og ind ad den. Den smurte jeg en dag med olje, og siden den tid har ingen noget imod at benytte den." "Hvad, er jeg en knirkende dør?"

spurgte den gamle herre, som begyndte at blive lidt arrig, „og hvordan vil De da have, at jeg skal smøre mig med olje.“ „Na, det gaar ganske let“, sagde vennen, „gaa De nu blot hjem og sæt Dem en tjener, og naar han udfører sit arbejde flinkt, saa ros ham for det; men skulde han bære sig lidt klodset og keitet ad, saa maa De ikke derfor blive gnaven, men se at beholde Deres gode humør. De skal smøre Deres stemme og Deres ord ind med kjærlighedens olje.“

Den gamle herre gik, og snart hørte hans ven, at han brugte saa megen olje, at man ikke hørte en eneste knirkende lyd i huset.

Mon det ikke var godt, om enhver familie havde en saadan flask olje i beredskab, hvis det skulde begynde at knirke et eller andet sted?

En rig kjøbmand og hans børn.

En rig kjøbmand overlod i sin alderdom hele sin formue til sine børn, imod at disse skulde underholde ham paa en passende maade. I begyndelsen gik det godt; men efterhaanden blev børnene kjede deraf og gav faderen saa knap underholdning, at han neppe havde det nødvendige til føde og klæder.

Da sagde han ofte: „Jeg har handlet urigtig ved at overlade alt til mine børn; det var bedre, at de bad mig om gaver, end at jeg skal bede derom.“

Saa fik den gamle uventet 20,000 dollars af en ven, hvem han for lang tid siden havde laant disse penge, men som han senere havde opgivet haabet om at faa igjen. Nu blev børnene meget omhyggelige og opmærksomme mod faderen og pleiede ham paa det bedste for at lokke pengene fra ham; men han gav dem intet. De satte imidlertid sit haab til arven og til en tung kuffert,

hvori de troede, at han havde gjemt mange tusende kroner.

Men da de efter faderens død aabnede hans skab, fandt de, at han havde testamenteret alle sine penge til de fattige. Den tunge kuffert var fyldt med sten, og nede i den fandt de et stykke papir, hvorpaa var skrevet disse ord:

„For børn, som slet imod forældre handle, skal hver en stilling sig til sten forvandle.“

(Fort. for stole og hjem.)

Solen gaar ned.

Johannes, biskop for menigheden i Alexandria, havde en strid med Nicotas, en af de fornemste kristne i byen, og sagen skulde for retten. Man gjorde forgjæves forsøg paa at faa striden bilagt ved at foranstalte en sammenkomst mellem de stridende parter. Ved denne sammenkomst hørtes truende ord fra begge sider, og havde de ikke været forbitrede, da de kom, saa var de det, da de gik.

Da Nicotas var gaaet, gav Johannes, som iøvrigt havde retten paa sin side, sig til at tænke over det, som var skeet, og spurgte sig selv oprigtig, om det var muligt, at Gud kunde finde behag i hans vrede. Natten nærmede sig; turde han foragte apostelens raad (Ef. 4, 26): „Blive I vrede, da syndet ikke! Solen gaa ikke ned over eders fortørnelse.“

Straks sendte han nogle gode venner hen til Nicotas og bad dem blot sige disse ord: „Ven! Solen gaar ned!“

Nicotas blev rørt, løb straks hen til biskopen, kastede sig om hans hals og sagde: „O, min fader, afgjør alt i denne sag, som du vil!“ Sagen blev afgjort, og den nedgaaende sols sidste stråler besfinede to forsonede venner.

(Kirkebladet.)

Gutten, som ikke havde lært folkeskik.

Gengang var der en gut, som hed Paul, og denne gutten var der ingen, som rigtig kunde like. Hvad kunde da grunden være til det? Ja, hør nu efter, saa skal I faa vide det.

Sagen var, at den unge Paul aldeles manglede, hvad man kalder folkeskik. Skulde han ind til nogen, bankede han enten aldeles ikke paa døren, eller hvis han gjorde det, saa var det med saadan voldsomhed, at man skulde tro, at han brugte knyttet næve for at slaa paa døren med. Og i almindelighed var han kommen langt ind i værelset, før han tænkte paa at faa luen af sig. At tørre af benene udenfor faldt ham naturligtvis ikke ind.

Og paa gaden var det ikke stort bedre. Naar han mødte nogen, saa han dem fordetmeste lige i ansigtet uden at hilse. Jo, læreren havde han befaling til at tage luen af for. Men ved I, hvorledes han gjorde det? Na, han bare saavidt lettede lidt paa den, som om han skulde have en liden spurv i luen, som vilde flyve sin vei, hvis han tog luen helt af. Og saa gif han stadig med hænderne langt nede i bukselommerne. Det hjalp ikke, at baade den ene og den anden sagde: „fy hvilken uskik!“ Han havde for-

resten ogsaa en del grund til at gjemme sine hænder; thi han var heller ikke netop af dem, som holdt sine fingre pene og rene.

Og naar han sad tilborde og skulde spise, slugte han saaledes maden i sig og opførte sig ibethale som et dyr, hvis navn vi skal lade være at nævne; vi vil blot tilføje, at man af samme dyr faar medisterpølser.

Istedenfor hjemme at bede pent om at faa noget, sagde han: „det vil jeg have!“ og det kunde ikke falde ham ind at sige saa meget som „tak“, naar man havde givet ham noget.

Det er derfor let at forstaa, at folk helst vilde slippe fri for at faa Paul indenfor sin dør. Man kan skønne, hvor fjebeligt ogsaa dette maatte være for hans moder, madam Top. Det hændte saaledes mere end engang, at nabotonen sagde: „det skulde være morsomt at faa madam Top ned og drikke en kop kaffe, men jeg er ræd for, at hun skal tage med sig den affkyllige Paul, og det har jeg alt andet end lyst til.“ Og Edvard, som boede straks i nærheden, fik af sin fader befaling til at være saa lidet som muligt sammen med den uopdragne Paul.

Nei, lidt folkeskik maa man lære, hvis man vil frem i verden.

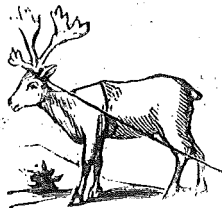
Opløsning paa gaaden i nr. 32.

Randers — Anders.

Billedgaade.

Sag

F

N

ERA

N

9

T

1